

GJENNOM BIBELEN

Del 1 | Mosebøkene

BIBELSTUDIER

Uke 5-14, vinter 2022

HVORDAN BRUKE BIBELVERKTØYET?

1 L E S E P L A N E N

Bibelleseplanen består av +/- fem kapitler hver uke. Les ett kapittel hver hverdag, eller ta en lengre økt en rolig morgen. Det er ment som en spiselig mengde lesning for enhver, så en faktisk får tid til å lese sakte, dvele ved momenter som dukker opp underveis, og gi rom til å Gud snakke.

2 B I B E L S T U D I E T

Hver uke har vi plukket ut en nøkkeltekst som vi har satt fokus på gjennom et bibelstudie. Studiet presenterer ikke ferdige sannheter, men leder deg til kjernen av teksten gjennom spørsmål og bakgrunnsinformasjon. Studiet er laget for husgrupper og mentorsamtaler, men kan også brukes til personlig studie eller som introduksjon av Bibelen for nye lesere.

Hvorfor valgte forfatteren å fokusere på akkurat dette her, og på denne måten?

Dette spørsmålet er sentralt i tilnærmingen og spørsmålene som stilles. Målet for hvert studie er anvendelse. Anvendelse kan både være en utvidet forståelse av hvem Gud er og hva han gjør, og hva slags praktisk påvirkning denne sannheten har i den kommende uken din.

H V O R F O R ?

Vi ønsker å lære å fiske selv, ikke bare bli servert sannheter ferdig tilberedt. Bibelen er Guds store historie, ikke bare en samling av ord og fortellinger. Det er en kunst å klare å ta til seg Bibelen på egen hånd. Målet vårt er å gi overblikk nok til å sette det du leser i sammenheng.

Med Bibelverktøyet hjelper vi hverandre å lese Bibelen selv daglig, og sammen som menighet. Et verktøy som hjelper oss som enkeltpersoner og i grupper og finne Bibelens gulls selv, ikke bare få det ferdig presentert og prosessert fra podiet.

H V O R D A N S T A R T E ?

Leseplanen kan brukes uavhengig av studiet. Studiet kan brukes uavhengig av leseplanen. Sammen er de dynamitt! Start i den enden som har lavest terskel for deg. Målet er ikke å ta alt i et jafs, men å bygge en vane av at Guds ord taktfast får påvirke og prege deg. Dag for dag og uke for uke.

Vi anbefaler sterkt å gå gjennom studiene i samtale og fellesskap. Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

GJENNOM BIBELN I 2022

MÅL FOR ÅRET

Hvordan kjenne Gud? Vi er kalt til å be til Gud, leve med Gud, elske Gud. For å leve for ham må vi kjenne ham. Vi er så heldige at vi har Gud som ble så konkret som en kan få blitt, som et fysisk menneske som vandret, snakket og levde som oss.

Vi er også så heldige å ha en fysisk bok som vi er enige i at er Guds store åpenbaring av hvem han er til oss menn-esker. Men Bibelen er stor og oppleves uhåndterlig av mange, spesielt Det gamle testamentet (GT). Derfor skal vi dykke inn i helheten av Guds ord gjennom 2022. Vi skal zoome ut og se Guds store historie gjennom å dykke inn i historiens nøkkelpunkter.

SE DET STORE BILDET

Et tema gjennom GT er at *Gud gjør seg kjent gjennom det han gjør*. I Det nye testamentets (NT) brever blir Gud og frelsen ofte forklart og ryddig presentert, mens i GT er fokuset på fortellinger. Det blir vår jobb å forstå hva og hvorfor Gud gjør det han gjør gjennom det større bilde av hans plan.

Det vil være glimt fra NT mens vi jobber i GT. Vi kommer til å hoppe over lange bolker av tidslinjen. Målet er å forstå vendepunktene og de større prosessen Gud gjør. For å hjelpe oss forstå hvem han er id et han gjør, og hvem vi er i Ham.

HVEM SKREV MOSEBØKENE?

Tradisjonelt er Moses sett på som hovedforfatteren, men noen detaljer og avsnitt har blitt lagt til senere, som i eksilet på 500-tallet. Eventuelt er tekstene er skrevet av Moses og andre, men tekstene har blitt redigert av en eller flere senere.

“Firekildhypotesen” (JEPD) dominerte på 1800- og 1900-tallet, men har vært på vei ut en stund. Det ser ikke ut til å være så enkelt og “vitenskapelig” som denne hypotesen antyder, og den er i overmåte kritisk til tekstene.

Uansett hvem forfatteren var og hvor mange kilder han brukte, var han mer interessert i å fortelle oss om Gud enn å gi oss hint om sin egen identitet. Og vi kan uansett gjøre som Jesus og se på tekstene som Guds Ord.

Fra Bibelnerden.no

TAKK TIL

St. Helens i London og deres RML (Read Mark Learn) Bible overview, og takk til Sindre Olafsrud for introduksjonen til denne. RML er guiden som årets studier baserer seg på. Takk til Karl Oskar, Steven & Justin for mange timer hvor vi som gruppe jobbet oss gjennom Bibelen sammen.

*Lykke til,
Eirik B. Fjellestad*

EFESERNE 1.3-23

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke mens du jobber med teksten.
- Les teksten rolig to ganger før du jobber deg gjennom spørsmålene.

UKENS LESEPLAN

Efeserne 1-6

BAKGRUNN

Vi starter reisen gjennom Bibelen midt i NT, tusener av år etter historien begynner. Paulus skriver til Efeserne, men ikke med et spesielt problem for øye. Brevet zoomer ut og maler bildet av Guds storhet og plan gjennom hele frelsesverket, og hvordan denne sannheten former oss.

Brevet gjennomsyres av en lengsel etter enhet og kjærlighet mellom de som tror. En enhet basert på en dyp tillit til at Guds plan og frelsesverk er mye større enn vi kan fatte og forstå. Paulus viser hvordan kjennskapen bør påvirke oss, og ber med en sterk lengsel etter en dyp indre åpenbaring og lys i oss, som vil påvirke og skape liv i alle oss hellige.

SPØRSMÅL

#1 Les 1.3-14. Hva er Guds plan? Hva er de viktigste tingene Gud har gjort for oss kristne?

#2 Hva beskrives som Guds og Jesu rolle i teksten, og hva er vår rolle?

#3 Les 1-15-18. Hva er Paulus lengsel og bønn i denne teksten?

#4 Les 1.19-23 om Guds kraft? Hvorfor tror du Paulus fokuserer på denne?

#5 Vi er på vei inn i en studie gjennom Bibelens store historie. Hvordan påvirker denne teksten dine forventninger til det du vil se og oppdage?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

1 MOSEBOK 1.1-2.4

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les teksten én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

I Mos 1-2
Salme 23 & 119

BAKGRUNN

Gud skaper verden i Bibelens første kapittel. Vi får et panoramabilde av Guds kraft, og hans orden og struktur i måten han setter skaperverkets mekanismer på plass og i gang.

Ukens studietekst er et lite og lykkelig glimt av det fantastisk gode Gud skapte jorden til å være. Et kort glimt før menneskets fall dominerer boken videre. Pust ut og ta inn Guds godhet som skaper.

SPØRSMÅL

#1 Hvordan skaper Gud? Hva tenker du dette sier om hvem han er?

#2 Hvordan opplever du rytmen og tilnærmingen Gud har i skapelsesberetningen?

#3 Les 1.31-2.3. Hvorfor tror du Gud hviler? Hvorfor gjentas Guds opplevelse av at skaperverket var godt?

#4 Les 1.26-30. Beskriv rollen mennesket gis av Gud her.

#5 Hva kan vi i vår forvalterrolle lære av Guds tilnærming til skapelsen?

#Bonus: Følg lenke i QR-koden for hjelp til å lese skapelsesberetningen.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

1 MOSEBOK 3

ÅPENBARINGEN 21.1-5 & 21.27-22.5

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les teksten én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

I Mosebok 3-4
Åpenbaringen 20-22

BAKGRUNN

Etter en nydelig beskrivelse av Gud som skaper verden god med en rytme av hvile i Mosebøkens første to kapitler, tar det ikke lang tid før idyllen blir brutt. Vi skal se på menneskets opprør, og hvordan det førte til syndefallet og dets konsekvenser. Fallet er ikke historiens slutt, men begynnelsen

på Bibelens historie om hva Gud gjør i respons til menneskets fall. Gjennom tekstene i Åpenbaringen får vi et glimt av den virkelige slutten på historien, som hjelper oss zoome ut og se Bibelens store historie. Syndefallet er utgangspunktet og setter tonen for resten av Bibelen. Tekstene fra Åpenbaringen viser oss hva alt Gud gjør leder mot.

SPØRSMÅL

#1 Se 3.1-6. Hva er det slangen frister mennesket med? Hva er motivasjonen bak synden?

#2 Se 3.7-24. Hva slags konsekvenser får opprøret? (både de umiddelbare og Guds dom)

#3 Se Åpenbaringen 21.1-5 og 22.1-5.
Hva skjer med syndefallets konsekvenser ved Bibelens slutt?

#4 Vi har nå sett begynnelsen og slutten av historien. Hvordan vil du oppsummere det Gud holder på med i resten av Bibelen?

#5 Hvordan påvirker dette det du tenker om synd i oss mennesker i dag?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

1 MOSEBOK 6.5-7.7, 8.15-9.29

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

1 Mosebok 4 & 6-9

BAKGRUNN

Guds skapte verden har blitt ødelagt av Adam og Evas opprør mot Guds styre. Konsekvensene av opprører blir raskt synlige gjennom brødre drap, hevn og død. I kapittel 6 er situasjonen dramatisk og Gud griper inn for å forme verden på nytt.

Syndefloden er på mange måter et bilde av det Gud gjør i resten av Bibelen. Samtidig er det et tydelig eksempel på en metode som ikke fungerer. Jo mer vi ser av hvordan Gud jobber gjennom Bibelen, ser vi at syndefloden er et steg i Guds plan for å vise hva som ikke fungerer for å redde oss, og hvor mye vi trenger Hans løsning.

SPØRSMÅL

#1 Se 6.5-22. Hva er Guds dom over menneskene? Hvordan oppleves det?

#2 Se 8.15-9.29. Hva slags momenter fra skapelsen og fallet gjentas her?

#3 Så hva ser du at har endret seg og hva er likt etter denne nye starten?

#4 Hva opplever du at denne teksten viser oss om hva som hjelper og ikke hjelper for å redde menneskeheten fra sitt eget opprør og syndefallet?

#5 Hva oppnådde Gud med syndefloden? Hvorfor sendte Gud den?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

1 MOSEBOK 12.1-9 & 15.1-21

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

I Mosebok 12-13 & 15-17

BAKGRUNN

Gud har laget en "overmåte god" verden, men som respons på menneskenes opprør har Gud forbannet verden. Syndefloden viser at selv ikke å vaske verden ren og starte på nytt med den mest rettferdige av menn får bukt med synd og død. I Babel (kap 11) gjør menneskene igjen opprør, og

blir igjen dømt av Gud. Disse historiene viser at det må noe mer radikalt til for å reversere det syndefallet har ødelagt; for å virkelige endre mennesket fra innsiden.

Ukens tekster kan virke enkle, men det Gud gjør med Abram (Abraham) her er et av Bibelens store vendepunkter; fundamentet for resten av Guds store historie.

SPØRSMÅL

#1 Hvilke ting ser du at Gud lover Abram i disse to tekstene? Lag gjerne en liste her.

#Bonus: Se 17.1-8. Hvordan utdyper Gud løftene sine her?

#2 Hvilke deler av det som gikk galt i syndefallet er det Gud lover å fikse her?

#3 Å gå mellom delte dyr ved inngåelse av en pakt (avtale) symboliserte at om en av partene ikke oppholdt sin ende, ville samme skjebne skje med de. Legg merke til hva Gud gjør og hva Abram gjør under paktsslutningen: Hvem er paktens avhengig av, og hvorfor er det viktig?

#4 Hvordan opplever du at Guds plan har utviklet seg gjennom disse tekstene?

#Bonus: Legg merke til at det går 24 år mellom kap 12 og 17, og at det går enda 400 år før Abrahams etterkommere får landet (15:16). Reflekter over Guds løfter og tidsperspektiv.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

2 MOSEBOK 2.23-3.15, 6.1-9

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

2 Mosebok 1-6

BAKGRUNN

Det har gått over 400 år siden Gud inngikk pakten med Abraham. Abrahams ætt er nå slaver i Egypt. Livet har blitt verre, ikke bedre. 2 Mosebok kommer inn i historien på det punktet hvor Gud griper inn for å oppfylle sine løfter om å redde sine fra

Egypt og gi de landet som han har lovet dem. Men han ønsker å oppfylle mer enn det fysiske løftet. Husk at det større og viktigere løfte Gud har gir Abraham er løftet om en relasjon med Gud selv. Denne relasjonen er en nøkkel for hele 2 Mosebok (se hvordan boken slutter i 40.34-38).

SPØRSMÅL

#1 Se 2.23-3.10. Hvilke ulike ting er det Gud sier han skal gjøre? Hvorfor er disse viktige?

#Bonus: Les 3.10-4.17. Legg merke til alle Moses innvendinger og hvordan Gud svarer. Hva sier dette om Moses rolle og Guds rolle i redningsaksjonen?

#3 Se 3.13-15. I Bibelen sier ofte navnet mye om personen (Abraham = Far til mange). Hva tenker du at det navnet Gud bruker på seg selv sier om Ham?

#4 Se 6.2-8. Hvordan ønsker Gud å bli kjent for Israelittene?

#5 Gud viser at han vil bli kjent for det han gjør. Hvordan påvirker det Gudsbildet ditt og måten du leser Bibelen?

#Bonus: Gud gjør seg og sitt navn kjent, både for Israelittene og Egypterne i denne teksten. Se Faraos respons til Abraham i 5.2 og Guds respons til Farao i 7.1-5.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

2 MOSEBOK 19.1-6, 23.20-33

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

2 Mosebok 19-20 & 23-25

BAKGRUNN

Tre måneder etter redningen fra Egypt har Israel kommet seg til Sinai-fjellet. De priste Gud lykkelig i begynnelsen, men allerede har de rukket å klage på Gud gjentatte ganger (15.24, 16.2-8, 17.1-7). Gud har svart på klagene og gitt det folket har bedt om.

I kapittel 19 starter den neste store fasen av Guds store historie: Moseloven. Guds nye pakt med sitt folk, gjennom Moses. Denne avtalen er fundamentet for Guds relasjon til Israelfolket gjennom resten av Det gamle testamentet, som pakten med Abraham var. Moseloven åpenbares bit for bit herfra og ut 5 Mosebok.

SPØRSMÅL

#1 Se 19.1-6. Hva er kjernen av Guds løfte og velsignelse som han tilbyr Israel?

#2 Se 23.20-33. Hvilke andre løfter ser du Gud gi i denne teksten?

Bonus: Les 20.1-21 for å se kjernen av hva Moseloven krever, og hvordan Gud snakker.

#3 Hva må Israel gjøre for å få disse velsignelsene?

#4 Husk tilbake til pakten med og løftene til Abraham. Hvordan skiller disse to paktene seg fra hverandre? (Tips: Hva krever Gud tilbake?) Hva er forholdet mellom paktene?

#5 Hvordan vil du beskrive det Gud prøver å gjøre gjennom Moseloven, basert på teksten?

Merk: Moseloven ikke gjelder oss på samme måte som for Israelfolket (som vi vil se i Galaterne og Hebreerne), men å forstå den hjelper oss skjønnere hva Gud prøver å vise.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

2 MOSEBOK 32.1-35

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

2 Mosebok 31-35

BAKGRUNN

Israel er fortsatt ved Sinai-fjellet og Gud har vist at hans løfter til folket er enda bedre enn de han gav til Abraham. Gud har vist at folket kan ha et helt unikt, eksklusivt og intimt forhold til Ham. Gud har også vist at dette forholdet går to veier, og

gjennom sin lov har han vist hva pakten fordrer fra Israel som folk og enkelt-personer.

Der dagens tekst begynner er Moses oppe på fjellet og blir fortalt at Gud selv vil bo blant folket, og blir instruert i hvordan dette skal se ut og fungere i praksis.

SPØRSMÅL

#1 Se 32.1-6. Hva er det som foregår her? Hvorfor tror du folket lager seg en gud så raskt?

#2 Hvordan responderer Gud på det israelittene gjør?

#3 Hvorfor tror du Gud reagerer så sterkt på synd nå, når han ikke har gjort det før?

#4 Hvordan diskuterer Moses og Gud? Hva fokuserer de på?

#5 Hvordan opplever du denne straffende, vrede siden av Gud?

Bonus: Les Moses videre diskusjoner med Gud i kapittel 33-34. Legg merke til hva Moses bønnfaller Gud om, på hvilket grunnlag, og hvordan Gud responderer.

A N V E N D E L S E

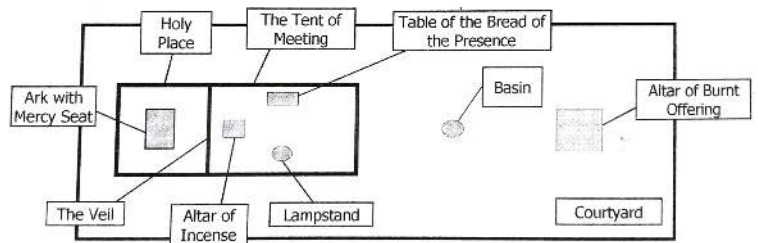
Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

3 MOSEBOK 16

3 Mosebok 8, 16 & 23
4 Mosebok 14 & 21

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Dette kapitlet om soningsdagen er litt som å lese instruksjonene til et skuespill. Prøv å se for deg handlingene mens du leser, og bruk gjerne illustrasjonen her som hjelp.

BAKGRUNN

Israel er fortsatt ved Sinai-fjellet, hvor de mottar Moseloven; de utvidede løftene og reglene fra Gud. Utfordringen med Moseloven er at Israel nå må lyde Guds bud for å motta løftene om Guds nærhet og velsignelse.

Vi så i sist studie at folket allerede har grovt brutt budene, og at synd er nærliggende selv når Gud er så synlig nær.

Så hvordan kan et "urent", syndig og opprørsk folk leve sammen med en perfekt Gud? Dagens tekst viser hvordan sonings-systemet begynner å svare på utfordringen.

SPØRSMÅL

#1 Del kapitlet inn i mindre deler. Gi en beskrivende tittel til hver av delene.

#2 Les 3 Mosebok 10.1-3 for å forstå 16.1. Hvordan påvirker dette kapittellets kontekst?

#3 Hva er hensikten med de ulike ofrene Aron fører frem? Hva oppnår de to geitene?

#4 Se 16.30 og 34. Hva oppnås på soningsdagen? Hvorfor må gjøres årlig?

#5 Beskriv det du lært om synd gjennom denne teksten.

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

5 MOSEBOK 30.15-31.18

STUDIETEKSTEN

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Teksten er lang, så les den én gang sammen, og forklar hvor dere leser når dere snakker dere gjennom teksten.

UKENS LESEPLAN

5 Mosebok 28-31 & 34

BAKGRUNN

Vi er i Mosebøkens siste kapitler. Det er gått 40 år siden Moseloven ble gitt på Sinai-fjellet; 40 år som Israel har tilbrakt i ødemarken grunnet sitt opprør og manglende tillit til Gud. 4 Mosebok ender på grensen til Israels lovede land.

5 Mosebok blir en "pause" i handlingen, hvor Moses minner den nye generasjonen på loven og pakten de har gitt seg til. Boken består av en del gjentakelser, men også flere begrunnelser som gjør Guds hjerte bak lovene tydeligere. Dagens tekst er Moses siste tale før folket skal gå inn i landet de er lovet.

SPØRSMÅL

#1 Del teksten inn i mindre deler og lag korte, beskrivende overskrifter.

#2 Hvordan beskriver Gud og Moses Israels karakter og hva de vil gjøre i det nye landet?

#Bonus: Les kapittel 28 for en oppsummering av paktens potensielle løfter og forbannelser.

#3 Hvordan påvirker Guds forventinger og kjennskap til hva folket kommer til å gjøre måten du ser på Moseloven?

#4 Hva tenker du er Moselovens rolle i Guds store historie og frelsesplan?

#5 Hvor langt tenker du Gud her har kommet i å fikse det som Syndefallet ødela?

A N V E N D E L S E

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?

BIBELLESEPLAN

vinter 2022

31. JAN - 6. FEB	UKE 5	Efeserne 1-6
7-13. FEB	UKE 6	1 Mosebok 1-2 Salme 23 & 119
14-20. FEB	UKE 7	1 Mosebok 3-4 Åpenbaringen 20-22
21-27. FEB	UKE 8	1 Mosebok 4 & 6-9
28. FEB - 6. MARS	UKE 9	1 Mosebok 12-13 & 15-17
7-13. MARS	UKE 10	2 Mosebok 1-6
14-20. MARS	UKE 11	2 Mosebok 19-20 & 23-25
21-27. MARS	UKE 12	2 Mosebok 31-35
28. MARS - 3. APRIL	UKE 13	3 Mosebok 8, 16 & 23 4 Mosebok 14 & 21
4-10. APRIL	UKE 14	5 Mosebok 28-31 & 34